

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 10320
Tarih : 11.01.2020

39601

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Türkiye'de yüzde 57'sinin Aydın ilinde faaliyet gösteren jeotermal enerji sistemlerinin incirzeytin gibi özel tarım arazilerine, sulak alanlara, doğal ve arkeolojik sit alanlarına, yerleşim yeri ve sağlık kuruluşu yakınına kurulması ve JES faaliyetleri sırasında gerekli denetim ve kontrollerin yapılmaması ile jeotermallerden yayılan gazların havaya, su kanalları ile Menderes Nehri'ne karışarak doğa ve insan sağlığına zarar vermektedir.

Jeotermal Elektrik Santrallerinin insan sağlığına, tarım arazilerine, tarım ve hayvancılık faaliyetlerine, doğaya ve doğaya olan tahribatları aynı zamanda deprem başta olmak üzere çeşitli jeolojik riskleri de bilim insanları, çevre dernekleri, ekoloji toplulukları, sivil toplum kuruluşları tarafından da dile getirilmektedir. Aynı zamanda yurttaşlar JES karşıtı tutumlarını defalarca kez dile getirmişler, yaşam alanlarına, tarım arazilerine, geçim kaynaklarına sahip çıkmak için kolluk kuvveti müdahalelerine ve pandemi nedeniyle kesilen para cezalarına rağmen eylemler ve basın açıklamaları yapmışlardır.

Aydın Germencik ilçesi ve İncirliova İlçesi Erbeyli Köyü'nde GÜRİŞ İnşaat ve Mühendislik A.Ş. kurduğu geniş çaplı işletmeye sayısı net olarak bilinmemekle beraber 4 kuyu daha açıldığı ve bu kuyulardan 2 tanesinin faaliyete geçtiği ve yaklaşık bir aya yakın bir zamandır çevreye bırakılan yoğun gaz çıkışı, aşırı ses, gürültü ve koku yaydığı bölge halkı tarafından dile

getirilmiştir. Sesin çok rahatsız edici boyuta ulaşması ve çevreye bırakılan yoğun gaz çıkışı nedeniyle köylüler tarafından bakanlığınıza, belediye başkanlığına ve kaymakamlığa yapılan şikâyetler sonucu faaliyetin bir iki saat kadar durdurulduğu sonrasında tekrar başlatıldığı belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Dünya ülkelerinin çoğunda jeotermal elektrik santralleri tarım alanlarından ve yerleşim yerlerinden uzakta, ancak dördüncü sınıf tarım alanı kabul edilen yerlerde yapılabilirken, anayasa, yasa ve yönetmelikler müsaade etmezken ülkemizde zeytinlik alanlarda, meyve ve sebze bahçelerinin bulunduğu bölgelerde, verimli tarım arazilerinde ve meskenlere 50-100 metre gibi yakın mesafelerde JES kurulması nasıl mümkün olabilmektedir? ?
- 2- 2017 yılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Türkiye Çevre Raporu'na göre; Aydın'da toprak kirliliği yapan en önemli sebeplerden ikincisinin jeotermal akışkanlıklar olduğu dikkate alındığında bu ekolojik tahribatı gidermek için neden adım atılmamıştır? Rapor ortadayken halen işletmelere kuyu açılmasına neden izin verilmektedir?
- 3- Erbeyli Köyü'nde faaliyet gösteren GÜRİŞ İnşaat ve Mühendislik A.Ş.'ye ait kaç kuyu bulunmaktadır?
- 4- Erbeyli Köylülerince kuyuların faaliyetlerinden kaynaklı sesin çok rahatsız edici boyuta ulaşması ve çevreye bırakılan yoğun gaz çıkışı, doğanın tahrip edilmesi nedeniyle Bakanlığınıza yapmış olduğu şikayet başvurusu bilginiz dahilinde midir?
- 5- GÜRİŞ İnşaat hakkında şikayet başvurusuna istinaden işletmeye yönelik olarak Bakanlığınızca herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 6- Jeotermal atıkların insan ve tüm canlıların sağlığına etkileri nedeniyle son yıllarda Ege Bölgesinde arttığı gündeme getirilen kanser vakaları araştırılmış ve kamuoyu bilgilendirilmiş midir?
- 7- Aydın'ın toprağını ve havasını kirleten en önemli ikinci sebep olarak jeotermal elektrik santrallerinin olduğu belirtildiği ve kanser vakalarının Türkiye'nin iki katı olarak Ege Bölgesi'nde olduğu göz önüne alındığında Bakanlığınızın yaşanabilecek ölümlerden direkt sorumlu tutulabileceğinin, açılacak davaların farkında mısınız?
- 8- Bakanlığınız tarafından toprağa, havaya ve yer altı- üstü sulara karışan zehirli atıkların ölçümü yapılmış mıdır? Yapılmış ise ölçüm sonuçları nelerdir? Yapılmamış ise niçin yapılmamaktadır?

- 9- Bakanlığınızca JES izinleri verilirken halk sağlığının olumsuz etkilenmesini önlemek amacıyla “Sağlık Etki Değerlendirmesi” Raporu istenmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 10- Uzmanlarca dile getirilen jeotermal kaynakların fazlaca kullanıldığı arazilerde yapılan reenjeksiyonun sismik aktiviteyi tetiklediği ve depremlere neden olduğu açıklamalarına yönelik olarak bu bölgelerde jeotermal elektrik üretim alanlarında doğal depremsellik ve tetiklenmiş depremsellik kayıt ve değerlendirme uygulamaları yapılmakta mıdır?